

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

(wersja skrócona)

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023, poz.1606) oraz art.22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 1304)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZENIEM W SZKOLE PODSTAWOWEJ W SZYMANKOWIE

Preambuła:

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w Szkole Podstawowej w Szymankowie są priorytetem działań podejmowanych przez pracowników na rzecz małoletnich. Pracownik Szkoły traktuje każdego ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest, by pracownik Szkoły stosował wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu uczniów, określa zasady zmniejszenia rozmiaru skutków skrzywdzonych dzieci, poprzez prawidłową i efektywną pomoc uczniowi oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Szkole za bezpieczeństwo małoletnich do niej uczęszczających.

Spis treści

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZENIEM W SZKOLE PODSTAWOWEJ W SZYMANKOWIE	2
ROZDZIAŁ I OBSZARY STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZENIEM	3
ROZDZIAŁ II SŁOWNIK TERMINÓW	6
ROZDZIAŁ III CZYNNIKI RYZYKA I SYMPTOMY KRZYWDZENIA UCZNIÓW – ZASADY ROZPOZNAWANIA I REAGOWANIA	7
ROZDZIAŁ IV	7
§ 1 ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU SZKOŁY (PRACUJĄCEGO Z UCZNIAMI I ICH RODZICAMI/OPIEKUNAMI) DO EDUKOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY NA TEMAT OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM	7
§ 2 ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU SZKOŁY (PRACUJĄCEGO Z UCZNIAMI I ICH RODZICAMI/OPIEKUNAMI) DO EDUKOWANIA RODZICÓW/OPIEKUNÓW UCZNIÓW NA TEMAT WYCHOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY BEZ PRZEMOCY ORAZ CHRONIENIA ICH PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM	8
§ 3 ZASADY DYSPONOWANIA MATERIAŁAMI EDUKACYJNYMI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, DLA RODZICÓW ORAZ AKTYWNEGO ICH WYKORZYSTANIA.	8
§ 4 EDUKACJA DZIECI W ZAKRESIE PRAW DZIECKA ORAZ OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM. .	9
ROZDZIAŁ V ZASADY REAGOWANIA NA PRZYPADKI PODEJRZENIA, ŻE MAŁOLETNI DOŚWIADCZA KRZYWDZENIA	10
§ 1 DEFINICJE	10
§ 2 WAŻNE SYGNAŁY	10
§ 3 PROCEDURY POSTĘPOWANIA	10
§ 4 ZESPÓŁ INTERWENCYJNY	11
§ 5 ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA.	12
ROZDZIAŁ VI ZASADY OCHRONY WIZERUNKU UCZNIĄ I DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIH	13
ROZDZIAŁ VII ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU I MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH W SZKOLE	14
ROZDZIAŁ VIII MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZENIEM	15
ROZDZIAŁ IX PRZEPISY KOŃCOWE	16

ROZDZIAŁ I OBSZARY STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZIENIEM

Standardy Ochrony Małoletnich obejmują cztery obszary:

- 1) Polityka Ochrony Małoletnich, ustanowiona i wprowadzona w życie, dostępna dla wszystkich określa:
 - a) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w Szkole,
 - b) zasady bezpiecznych relacji personel – małeetni,
 - c) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małeetnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone,
 - d) zasady reagowania w Szkole na przypadki podejrzenia, że małeetni doświadcza krzywdzenia,
 - e) zasady ustalania planu wsparcia małeetniego po ujawnieniu krzywdzenia
 - f) zasady ochrony wizerunku uczniów i ich danych osobowych,
 - g) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 2) Personel – szkoła monitoruje, edukuje i angażuje pracowników w celu zapobiegania krzywdzenia dzieci.
- 3) Wyznaczenie osób odpowiedzialnych za opracowanie, wdrożenie, monitorowanie i weryfikowanie standardów ochrony małeetnich przed krzywdzeniem:
 - a) powołanie zespołu i koordynatora ochrony małeetnich przed krzywdzeniem
 - koordynator - pedagog szkoły /pedagog specjalny
 - zespół:
 1. Psycholog szkolny
 2. Nauczyciel informatyki
 3. Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej
 4. Sekretarz szkoły
 - b) przygotowanie oraz dostosowanie procedur ochrony małeetnich do specyfiki, potrzeb szkoły,
 - c) przeprowadzenie audytu w zakresie istniejących w jednostce regulaminów, procedur - weryfikacja i bazowanie na działających w jednostce procedurach, regulaminach.
- 4) Standardy określają:
 - a) zasady rekrutacji personelu pracującego z dziećmi i młodzieżą w Szkole, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przystępstw na tle seksualnym o każdym członku personelu oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskiwania oświadczenia personelu dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowania karnych lub dyscyplinarnych za przystępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przystępstwa z użyciem

- przemocy na szkodę małoletniego,
- b) zasady bezpiecznych relacji personelu Szkoły z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z uczniem, z uwzględnieniem sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- c) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności, a w szczególności:
- wystąpienia na posiedzeniu rady pedagogicznej oraz zebranie z pracownikami niepedagogicznymi przynajmniej raz w roku,
 - wnioskowanie do dyrektora szkoły o doposażenie biblioteki szkolnej w pozycje dotyczące tematyki przedmiotu,
 - współpraca z organami i instytucjami zewnętrznymi, interwencji kryzysowych, udzielania wszechstronnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
 - regularne szkolenia personelu, zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom i młodzieży w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci i młodzieży – konsultacje, organizowanie szkoleń,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia – udostępnienie procedur, konsultacje,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników Szkoły, zobowiązanych do podejmowania interwencji – organizowanie szkoleń, informacje w dzienniku elektronicznym;
 - dokumentowanie czynności wskazanych w lit. c zostanie odnotowane w dzienniku pedagoga;
 - wprowadzenie rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia/krzywdzenia małoletnich oraz protokołów interwencji;
 - ustalenie zabezpieczonego miejsca przechowywania dokumentów w zamkniętej szafie w pokoju pedagoga z dostępem dla dyrektora szkoły.
- d) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- e) zasady przygotowania personelu Szkoły (pracującego z uczniami i ich rodzicami/opiekunami) do edukowania:
- dzieci i młodzieży na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - rodziców/opiekunów uczniów na temat wychowania dzieci i młodzieży bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,
- f) zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla dzieci i młodzieży, dla rodziców oraz aktywnego ich wykorzystania,

- g) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 5) procedury – czy personel zna procedury, czy są one dostępne wszystkim, czy wszyscy z personelu wiedzą komu mają zgłaszać podejrzenie krzywdzenia małoletnich, czy każda osoba z personelu ma dane do lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych
- a) zgłaszania zagrożenia i podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 - b) zasady dysponowania przez Szkołę danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci i młodzieży (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia), oraz zapewnienia do nich dostępu wszystkim pracownikom,
 - c) zasady eksponowania informacji dla dzieci i młodzieży na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem konieczności ich zrozumienia przez osoby małoletnie
 - d) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczęcie procedury "Niebieskie Karty";
 - e) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego
 - f) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie
 - g) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- 6) monitoring – sprawdzanie wyników wdrażania standardów, analiza interwencji, konsultacje z personelem, małoletnimi i rodzicami w sprawie standardów, ewaluacja czy standardy działają i co trzeba w nich zmienić, nanoszenie zmian.

Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci obszar, który określa:

- a) zasady weryfikacji przyjętej polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem – co najmniej raz na dwa lata należy dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
- b) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- c) udostępnienie na stronie internetowej szkoły oraz wywieszenie w widocznym miejscu w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

ROZDZIAŁ II SŁOWNIK TERMINÓW

1. **Uczeń/małoletni** – to każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. **Krzywdzenie** małoletniego to popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę ucznia, lub zagrożenie dobra ucznia. Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Przemoc emocjonalna – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.

Przemoc seksualna – angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

Zaniedbywanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.

3. **Personel** – każdy pracownik Szkoły bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi i młodzieżą.
4. **Opiekun ucznia** – osoba uprawniona do reprezentowania ucznia, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
5. **Instytucja** – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom i młodzieży lub działająca na rzecz dzieci lub uczniów.
6. **Dyrekcja** – osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej szkoły jest uprawniony do podejmowania decyzji.
7. **Zgoda rodzica ucznia** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców ucznia. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami ucznia konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. **Osoba odpowiedzialna za Internet** to wyznaczony przez dyrektora Szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem uczniów w Internecie – nauczyciel informatyki.
9. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem** to wyznaczony przez dyrektora Szkoły koordynator zespołu - sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – pedagog szkolny.

10. **Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień** o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty" – pedagog szkoły oraz wychowawcy klas po pisemnym uzgodnieniu z dyrektorem szkoły.
11. **Dane osobowe ucznia** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.
12. **Zespół interdyscyplinarny** - to zespół powoływany przez władze samorządowe (wójta, burmistrza albo prezydenta miasta) w ramach realizowania przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ III CZYNNIKI RYZYKA I SYMPTOMY KRZYWDZENIA UCZNIÓW – ZASADY ROZPOZNAWANIA I REAGOWANIA

1. Rekrutacja pracowników Szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady Rekrutacji stanowią [Załącznik nr 1](#) do niniejszych Standardów.
2. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni i małoletni – małoletni ustalone w Szkole. Zasady stanowią [Załącznik nr 2](#) do niniejszych Standardów.
3. Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
4. Pracownicy Szkoły, w szczególności wychowawcy, monitorują sytuację i dobrostan małoletniego uczęszczającego do Szkoły.
5. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy pedagogiczni Szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

ROZDZIAŁ IV

§ 1 ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU SZKOŁY (PRACUJĄCEGO Z UCZNIAMI I ICH RODZICAMI/OPIEKUNAMI) DO EDUKOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY NA TEMAT OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM.

1. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu szkoły/ placówki do stosowania standardów, podejmuje działania, w szczególności:
 - wystąpienia na posiedzeniu rady pedagogicznej co najmniej raz w roku,
 - organizuje zebrania z pracownikami niepedagogicznymi przynajmniej raz w roku,
 - wnioskuje do dyrektora szkoły o doposażenie biblioteki szkolnej w pozycje dotyczące tematyki przedmiotu pomagające pracownikom poszerzać wiedzę i umiejętności ochrony małoletnich przed przemocą,

- organizuje współpracę z organami i instytucjami zewnętrznymi, interwencji kryzysowych, udzielającej pomocy psychologiczno – pedagogicznej nauczycielom,
- zapewnia pracownikom konsultacje, udostępnia procedury, wysyła materiały szkoleniowe poprzez dziennik elektroniczny.

2. Dyrektor organizuje szkolenia personelu (w zależności od potrzeb), w obszarze podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom i młodzieży w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:

- rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci i młodzieży,
- procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
- odpowiedzialności prawnej pracowników Szkoły, zobowiązanych do podejmowania interwencji

§ 2 ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU SZKOŁY (PRACUJĄCEGO Z UCZNIAMI I ICH RODZICAMI/OPIEKUNAMI) DO EDUKOWANIA RODZICÓW/OPIEKUNÓW UCZNIÓW NA TEMAT WYCHOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY BEZ PRZEMOCY ORAZ CHRONIENIA ICH PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM.

1. Dyrektor szkoły organizuje szkolenia dla pracowników w zakresie Wspierania wychowawczej roli rodziny, współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Malborku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lichnowach, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku.
2. Dyrektor dofinansowuje szkolenia w zakresie zaangażowania w system wsparcia rodziny.
3. Pedagog szkoły przygotowuje materiały na zebrania z rodzicami dla wychowawców klas.
4. Psycholog pełni dyżur dla rodziców 1 godzinę w tygodniu w ramach godzin dyspozycyjności lub po wcześniejszym ustaleniu terminu z rodzicem.
5. Specjaliści udostępniają na szkolnej stronie internetowej lub przez e-dziennik treści mające na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.

§ 3 ZASADY DYSPONOWANIA MATERIAŁAMI EDUKACYJNYMI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, DLA RODZICÓW ORAZ AKTYWNEGO ICH WYKORZYSTANIA.

1. Materiały edukacyjne są udostępniane dzieciom i młodzieży oraz rodzicom zgodnie z regulaminem biblioteki.
2. Rodzice mają dostęp do webinarów poprzez linki wysyłane im przez pedagoga w dzienniku elektronicznym.
3. Nauczyciele mogą zamieszczać własne materiały edukacyjne dla rodziców na stronie szkoły w zakładce Dla rodziców.
4. Dyrektor organizuje w miarę potrzeb dla uczniów warsztaty/spotkania ze specjalistami szkolnymi oraz współpracując z instytucjami zewnętrznymi.
5. Dla chętnych rodziców dyrektor może organizować warsztaty i szkolenia.

§ 4 EDUKACJA DZIECI W ZAKRESIE PRAW DZIECKA ORAZ OCHRONY PRZED ZAGROŻENIAMI PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM.

1. Tematyka corocznie jest ujęta w programie wychowawczo – profilaktycznym szkoły w działaniach wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów.
2. Każdy wychowawca klasy ma obowiązek przeprowadzić lekcję wychowawczą co najmniej raz w roku na ten temat.
3. Każdy wychowawca ma obowiązek upowszechniać wiedzę ucznia na temat podstawowych dokumentów międzynarodowych dotyczących praw dziecka - Konwencja praw dziecka uchwalona przez ONZ w 1989r., ratyfikowana przez Polskę w 1991r.

Prawo do życia i rozwoju - oznacza, że nikogo nie wolno pozbawiać dziecko życia, a dorośli muszą stworzyć dziecku warunki do prawidłowego rozwoju.

Prawo do życia bez przemocy i poniżania - oznacza, że bicie, znęcanie się i okrutne traktowanie dziecka są niedopuszczalne i karalne.

Prawo do wychowania w rodzinie - oznacza, że nikomu nie wolno zabrać dziecka od rodziców, chyba, że z bardzo ważnych powodów; gdyby zdarzyło się, że rodzice będą osobno, dziecko ma prawo do kontaktów z obojgiem rodziców.

Prawo do wypowiedzi - oznacza, że w ważnych sprawach dotyczących dziecka może ono wygłosić swoje zdanie, opinie, oświadczyć własną wolę.

Prawo do stowarzyszenia - oznacza, że dziecko może należeć do organizacji młodzieżowych, a jeżeli ma 16 lat samodzielnie decyduje o swojej przynależności.

Prawo do swobody myśli, sumienia i religii - oznacza, że gdy dziecko jest wystarczająco świadome, samo decyduje o swoim światopoglądzie, wcześniej jedynie rodzice mają prawo nim kierować.

Prawo do nauki - oznacza, że dziecko może uczyć się tak długo, jak pozwalają na to jego zdolności, jeżeli ma 6 lat może rozpocząć naukę w klasie "O", pracować może gdy skończy 15 lat.

Prawo do tożsamości - oznacza, że dziecko musi mieć nazwisko, obywatelstwo, poznać swoje pochodzenie, mając 13 lat musi być pytane o zgodę, gdyby miało zostać adoptowane, a także gdyby miało mieć zmienione nazwisko.

Prawo do informacji - oznacza, że dziecko powinno poznać swoje prawa, powinno mieć dostęp do różnych źródeł wiedzy.

Prawo do prywatności - oznacza, że dziecko może dysponować własnymi rzeczami, ma prawo do tajemnicy korespondencji, nikomu nie wolno bez ważnych powodów wkraczać w jego sprawy osobiste i rodzinne.

4. Dyrektor organizuje lekcje dla uczniów ze specjalistami.
5. Ważne telefony i adresy znajdują się w [załączniku nr 8](#) do Standardów.

ROZDZIAŁ V ZASADY REAGOWANIA NA PRZYPADKI PODEJRZENIA, ŻE MAŁOLETNI DOŚWIADCZA KRZYWDZENIA

§ 1 DEFINICJE

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- 1) przemoc psychiczną,
- 2) przemoc fizyczną,
- 3) zaniedbywanie,
- 4) wykorzystywanie seksualne

§ 2 WAŻNE SYGNAŁY

Pracownicy placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu. Uwagę pracownika powinny zwrócić następujące zachowania:

- 1) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- 2) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp.; dziecko często je zmienia,
- 3) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne,
- 4) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- 5) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- 6) dziecko boi się rodzica lub opiekuna,
- 7) dziecko boi się powrotu do domu,
- 8) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- 9) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- 10) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach, czy też na widok określonych osób,
- 11) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 3 PROCEDURY POSTĘPOWANIA

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:

- a) zapewnić małoletniemu wsparcie psychologiczne – pedagogiczne,
- b) poinformować dyrektora placówki o zdarzeniu lub o swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego,
- c) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego:

- przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa,
- informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.

d) podejmuje działania zgodnie ze Schematem interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka:

- Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracowników ([Załącznik nr 7](#)),
- Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę małoletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17. roku życia ([Załącznik nr 7a](#)),
- Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna ([Załącznik nr 7b](#)).

3. Wyznaczona przez dyrektora Szkoły osoba sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia na podstawie rozmów z małoletnim, nauczycielami i rodzicami oraz opracowuje plan pomocy małoletniemu zawierający wskazania dotyczące:

- podjęcia przez Szkołę działań w celu zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
- wsparcia, jakie zaoferuje uczniowi Szkoła,
- możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej poza szkołą.

4. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw ściganych z urzędu:

- a) pedagog/psycholog lub wychowawca klasy po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego,
- b) dyrektor podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.

5. pedagog lub wychowawca klasy po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, korzystając ze wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury ([Załącznik nr 7c](#)).

§ 4 ZESPÓŁ INTERWENCYJNY

1. W przypadkach dotyczących np. podejrzenia wykorzystywania seksualnego lub podejrzenia znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, dyrektor Szkoły powołuje **zespół interwencyjny**, w skład którego wchodzi: pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor Szkoły, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia ucznia lub o krzywdzonym uczniu.

2. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie ucznia, dyrektor Szkoły jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.

3. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
4. Zespół interwencyjny wzywa rodziców/opiekunów ucznia na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.
5. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy małoletniemu wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom przez wychowawcę i pedagoga/psychologa.
6. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Szkoły – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od typu krzywdzenia).
7. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Szkoła informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów ucznia na piśmie/ poprzez dziennik elektroniczny.
8. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi [Załącznik nr 3](#) do niniejszych Standardów. Kartę tę przechowuje się w dokumentacji interwencji prowadzonej przez pedagoga zgodnie z instrukcją kancelaryjną Szkoły Podstawowej im. Edyty Czeskówny w Szymankowie. Pedagog odnotowuje interwencję w dzienniku pedagoga.
9. Wszyscy pracownicy Szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 5 ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA.

1. Na podstawie opisu sytuacji Dyrektor z psychologiem sporządza Plan pomocy dziecku, który zawiera wskazania dotyczące:
 - a. działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz dziecka, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji.
 - b. zdyscyplinowanie krzywdzącego:
 - w przypadku pracownika pedagogicznego konsekwencje wynikają z przepisów Karty Nauczyciela i zaczynają się od czynności wyjaśniających prowadzonych przez dyrektora,
 - w przypadku pracownika obsługi konsekwencje wynikają z Kodeksu Pracy, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa policji włącznie i zaczynają się od czynności wyjaśniających prowadzonych przez dyrektora,

- w przypadku rodzica/ opiekuna dziecka opiekun dziecka, konsekwencje zaczynają się od wezwania rodziców na rozmowę z dyrektorem i pedagogiem, psychologiem, wychowawcą bądź inną osobą mającą wiedzę na temat krzywdzenia dziecka do zawiadomienia Policji/prokuratora o popełnieniu przestępstwa włącznie.
 - c. wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku;
 - d. skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
2. Planując interwencję stawiamy sobie pytanie, jakie działania należy podjąć, żeby:
- zapewnić dziecku bezpieczeństwo?
 - wzbudzić motywację rodziny do rozwiązywania jej problemów i dokonania zmiany?
- Interwencja obejmuje różne formy działań, które są prowadzone przez współpracujące ze sobą instytucje
3. **Zadania szkoły w pomocy dziecku krzywdzonemu**
- a) Dostrzeżenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy oraz szybkie reagowanie.
 - b) W razie potrzeby objęcie opieką medyczną.
 - c) Podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów:
 - oddziaływanie na cały system, spotkania z wszystkimi członkami rodziny w przypadku rodzin nie dotkniętych alkoholizmem, kazirodztwem.
 - oddziaływanie na każdą z osób z rodziny dziecka osobno.
 - pozyskanie do współpracy rodzica „nie krzywdzącego” jako sojusznika dziecka, podjęcie razem z nim działań skierowanych na powstrzymanie sprawcy przemocy i jednoczesne objęcie samego dziecka konieczną pomocą z zewnątrz .
 - d) W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”).
 - e) Objęcie dziecka konieczną pomocą na terenie szkoły w realizowaniu przez nie zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.
 - f) Objęcie dziecka na terenie szkoły konieczną pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
 - g) Niedopuszczenie do kilkukrotnego przesłuchiwanie, opisywania przez skrzywdzonego przemocy.
 - h) Zapobieganie stereotypowym podejściom do ofiar, np. dzieci są energiczne, dlatego mogą mieć siniaki.

ROZDZIAŁ VI ZASADY OCHRONY WIZERUNKU UCZNIA I DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIICH

§ 1

1. Szkoła, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego, poprzez stosowanie najwyższych standardów ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku ucznia i danych osobowych stanowią [Załącznik nr 4](#) do niniejszych Standardów.

§ 2

1. Pracownikowi Szkoły zabrania się umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu ucznia) na jej terenie bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.

§ 3

1. Upublicznienie przez pracownika Szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.
2. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie element całości, takiej jak: zgromadzenie osób, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku ucznia nie jest wymagana.

ROZDZIAŁ VII ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU I MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH W SZKOLE

§ 1.

1. Infrastruktura sieciowa Szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest zabezpieczana zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Szkoła korzysta z programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej OSE.
3. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.

§ 2.

1. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora.
2. Do obowiązków tej osoby należy:
 - a) zabezpieczenie sieci internetowej Szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację odpowiedniego oprogramowania np. Antywirusowe, antyspamowe, filtrujące treści internetowe, zaporę sieciową,
 - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb,
 - c) sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
3. Wyznaczony pracownik Szkoły sprawdza, czy na komputerach, podłączonych do Internetu, nie znalazły się niebezpieczne treści.

4. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
5. Informację o małoletnim, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi Szkoły (pisemnie, za pomocą dziennika elektronicznego), który aranżuje dla ucznia rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie.
6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.

§ 3.

1. Na terenie Szkoły dostęp ucznia do Internetu pod nadzorem pracownika Szkoły możliwy jest:
 - a) na zajęciach komputerowych, informatyce oraz podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
 - b) na przeznaczonych do tego komputerach na terenie Szkoły (biblioteka szkolna).
2. W przypadku gdy dostęp do Internetu w Szkole realizowany jest pod nadzorem pracownika Szkoły, pracownik zobowiązany jest informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
3. W ramach zajęć z wychowawcą, lekcji informatyki lub zajęć komputerowych przeprowadza się z uczniami zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (co najmniej raz w roku szkolnym).
4. Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu
5. Każdy pracownik Szkoły, korzystający ze szkolnego sprzętu teleinformatycznego, jest zobowiązany zgłaszać wszelkie nieprawidłowości do Sekretarza szkoły (pisemnie, za pomocą dziennika elektronicznego).
6. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie szkoły określa statut.

ROZDZIAŁ VIII MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich w placówce – pedagog szkoły i specjalny Pani Ewa Górka.
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń ([Załącznik nr 6](#)) oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich

przeprowadza wśród pracowników Szkoły, raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi [Załącznik nr 5](#) do niniejszych Standardów. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.

4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi Szkoły.
5. Dyrektor Szkoły na podstawie otrzymanego raportu wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, uczniom i ich rodzicom/opiekunom.

ROZDZIAŁ IX PRZEPISY KOŃCOWE

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich rodziców/opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu Standardów pracownikom i rodzicom uczniów drogą elektroniczną poprzez e-dziennik oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Szkoły oraz wywieszenie na tablicy szkolnej w wersji przeznaczonej dla małoletnich.
3. Zapoznanie uczniów nastąpi także przez wychowawców ze standardami i procedurami na zajęciach z wychowawcą, rodziców podczas zebrań. Odnotowanie powyższych działań w dziennikach zajęć, w tym dziennikach specjalistów (pedagoga i psychologa).